

Komunikat prasowy

Rządy na całym świecie wydają miliardy na niszczenie zdrowia obywateli

- Nowy raport organizacji HEAL pokazuje w jaki sposób subwencje na paliwa kopalne umacniają przemysł, który odpowiada za przedwczesne zgony, dotkliwe choroby i ogromne koszty opieki zdrowotnej na całym świecie. Dotacje są rażącym naruszeniem ustaleń Szczytu Klimatycznego w Paryżu.
- Wydatki na opiekę zdrowotną związane z wydobyciem paliw kopalnych są 6 razy większe niż dotacje: 444 miliardów dolarów w stosunku do 2 768 miliardów USD.
- Organizacja HEAL zachęca polityków, aby z uwagi na czynniki zdrowotne, nie przyznawali subwencji na wydobywanie paliw kopalnych. Uzyskane w ten sposób fundusze publiczne można przeznaczyć na finansowanie ekologicznych rozwiązań lub rozwój infrastruktury ochrony zdrowia.

Bruksela, 27 lipca 2017 r. — organizacja Health and Environment Alliance ([HEAL](#)) opublikowała raport pt. [Ukryte koszty: jak obcięcie dotacji na wydobycie paliw kopalnych poprawi zdrowie obywateli](#). To pierwsze tego typu zestawienie subwencji i kosztów opieki zdrowotnej wynikających z zanieczyszczenia powietrza wywołanego energetyką kopalną.

Spalanie paliw kopalnych prowadzi do zmiany klimatu i przedwczesnych zgonów. Mimo to, rządy wszystkich krajów wydają ogromne kwoty publicznych pieniędzy (wpływów z podatków), wspomagając wydobywców węgla, gazu i ropy w produkcji energii. Od niemal 10 lat otrzymujemy zapewnienia, że taka pomoc się skończy. Jednakże raport pokazuje, że w krajach grupy G20 średnie koszty zdrowotne powstałe wskutek wydobywania paliw kopalnych, są ponad sześciokrotnie większe od samych dotacji: 444 mld i 2 758 mld USD¹ (odpowiednio 416 mld i 2 600 mld euro).

Każdego roku spalanie surowców kopalnych skraca życie około 6,5 miliona ludzi. Jest przyczyną infekcji dróg oddechowych, wylewów, zawałów, przewlekłych obturacyjnych chorób płuc i raka. Przemysł nie ponosi kosztów leczenia, zmian klimatycznych ani degradacji środowiska — za wszystko płacą obywatele.

Genon K. Jensen, dyrektorka organizacji HEAL: „Reprezentanci krajów w Europie i na świecie nieustannie zobowiązują się do walki ze zmianą klimatu i wyeliminowania węgla z naszej gospodarki. Niestety nadal wydają miliardy dolarów i euro na walkę z globalnym ociepleniem, przedwczesne zgony czy podwyższoną zachorowalność na choroby serca i płuc. Należy wykorzystać okazję do poprawy kondycji zdrowotnej milionów obywateli na całym świecie, obcinając dotacje na przemysł paliw kopalnych, który jest dla nas śmiertelnym zagrożeniem. Czas przejść od słów do czynów i natychmiast wycofać tego typu subwencje”.

Raport analizuje faktyczne koszty negatywnego wpływu gospodarki paliw kopalnych na zdrowie w wybranych krajach. Przykładowo, w Wielkiej Brytanii wydatki na opiekę zdrowotną, które powstają w

---

¹ **Bast E, Doukas A, Pickard S, et al.** „Empty promises: G20 subsidies to oil, gas and coal production” (Puste obietnice: subwencje krajów grupy G20 na produkcję energii z ropy, gazu i węgla), ODI & OCI, 2015, <https://www.odi.org/publications/10058-empty-promises-g20-subsidies-oil-gas-and-coal-production>

Coady D, Parry O, Sears L, et al. „IMF Working Paper: How Large Are Global Energy Subsidies?” (MFW: jak duże są dotacje na energię na świecie?), MFW, 2015, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2015/wp15105.pdf>

Obliczenie wydatków na paliwa kopalne zostało przeprowadzone przez organizacje Overseas Development Institute oraz Oil Change International. Koszty opieki zdrowotnej w wyniku zanieczyszczenia powietrza zawiera dokument opracowany przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Wartości te można uznać za zaniżone, ponieważ nie uwzględniają kosztów zachorowań, np. hospitalizacji lub kuracji.

wyniku zanieczyszczania powietrza przez sektor energetyczny, wynoszą niemal pięć razy więcej niż dotacje dla tego przemysłu. Oznacza to, że obywatele nie tylko widzą jak 6,5 mld USD z publicznej kasy jest wydawanych na jedną z najbogatszych branż na świecie, ale także to, że kosztuje to dodatkowo 30,7 mld USD opieki zdrowotnej i przedwczesnych zgonów wynikających z zanieczyszczenia powietrza. W Chinach natomiast koszty zdrowotne zanieczyszczenia powietrza wynoszą bagatela 1 785 mld USD. To ponad 18 razy więcej niż podatnicy oddają dostawcom węgla, gazu i ropy naftowej. Fundują w ten sposób kryzys sektora publicznej opieki zdrowotnej za sprawą 1,6 mln przedwczesnych zgonów w skali roku.

Raport organizacji HEAL zawiera również zalecenia dla polityków i decydentów, zachęcając do wycofania dotacji do roku 2020 w krajach rozwiniętych i do 2025 roku w krajach rozwijających się. W ten sposób ograniczone zostaną przedwczesne zgony, zły stan zdrowia, a chaos zmian klimatycznych zostanie opanowany. Utoruje to drogę źródłom energii odnawialnej i ekologicznej, która jest korzystna dla naszego zdrowia.

Dokument podkreśla również, że bieżące dotacje można przeznaczać na poprawę zdrowia obywateli, dokonując odpowiednich inwestycji w każdym z krajów omawianych w raporcie. Na przykład w Niemczech kwota 5,4 mld dolarów (5,1 mld euro) to pieniądze podatników, które wystarczą do produkcji paneli słonecznych dla ponad 300 tys. gospodarstw domowych. Oprócz ekologicznego źródła energii fundusze te pokryć mogą pięcioletni program zapomóg i szkoleń zawodowych dla wszystkich (15 tys.) pracowników elektrowni węglowych.

W krajach takich jak Turcja czy Polska dotacje na energetykę kopalną stanowią znaczny procent wydatków publicznych. Mając do dyspozycji takie środki, można przeznaczyć je na wzmocnienie publicznej opieki zdrowotnej. W Polsce mogłoby przełożyć się to np. na budowę 34 nowych zakładów opieki zdrowotnej i zwiększenie liczby lekarzy o 30 tys.

„Jedną z najlepszych strategii politycznych w zakresie ograniczania subwencji na paliwa kopalne jest inwestowanie tych środków w powszechnie dostępną, publiczną opiekę zdrowotną. Oszczędności z dotacji pozwalają finansować takie przedsięwzięcia. Łączenie takich strategii przekłada się na znaczne korzyści ekonomiczne, zdrowotne i w zakresie ochrony środowiska. To również ogromna poprawa wizerunku polityków, którzy w ten sposób zapewniają bezpłatną opiekę zdrowotną swoim obywatelom. — Robert Yates, starszy członek Królewskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (Wielka Brytania).

Kontakt do przedstawicieli organizacji HEAL:

- **Génon K. Jensen**, dyrektor wykonawcza Health & Environment Alliance (HEAL), adres e-mail: genon@env-health.org, tel. komórkowy: + 32 495 808732.
- **Weronika Piestrzyńska**, koordynatorka program Czyste Powietrze, adres e-mail: weronika@env-health.org, tel + 48 782 466 881

Kontakt do eksperta FFS International:

- **Shelagh Whitley**, przewodnicząca programu badań klimatu i gospodarki energetycznej, adres e-mail: s.whitley@odi.org.uk, tel.: +44 (0) 2079220382 | Kom.: +44 (0) 7702719151

Kontakt do specjalisty ds. zdrowia publicznego i wpływu paliw kopalnych na zdrowie:

- **Prof. Jonathan Grigg**, profesor pediatricznej medycyny oddechowej i środowiska, Centrum Genomiki i Zdrowia Dziecka, e-mail: j.grigg@qmul.ac.uk, Tel: +44 (0) 20 7882 2206
- **Prof. Paul Wilkinson**, Profesor Epidemiologii Środowiskowej, London School of Hygiene and Tropical Medicine, email: Paul.Wilkinson@lshtm.ac.uk, tel. +44 (0) 20 7927 2444

Health and Environment Alliance (HEAL) to jedna z największych organizacji non-profit badających zależność pomiędzy stanem środowiska naturalnego a zdrowiem obywateli Unii Europejskiej. Organizacja HEAL to ponad 70 organizacji członkowskich, które dostarczają analizy niezależnych ekspertów i wyniki badań przeprowadzanych przez środowiska lekarskie, aby pomagać w podejmowaniu trafnych decyzji na różnych szczeblach. Współpracujemy z ekspertami ds. ochrony zdrowia, ubezpieczycielami zdrowotnymi non-profit, lekarzami, pielęgniarkami, pacjentami chorującymi na astmę i raka, organizacjami obywatelskimi, młodzieżowymi, na rzecz praw kobiet, organizacjami pozarządowymi ds. ochrony środowiska, naukowcami oraz instytucjami badawczymi publicznej opieki zdrowotnej. Nasi członkowie działają zarówno w organizacjach na terenie Europy, jak i na całym świecie, w poszczególnych krajach i lokalnie. Strona internetowa: www.env-health.org. Obserwuj nas w serwisie [Facebook](#) i Twitter: [@HealthandEnv](#), [@EDCFree](#), [@CHM_HEAL](#). Polska strona internetowa www.healpolka.pl, [Facebook](#), [Twitter](#)